

Inhoudsopgave

Inleiding	i
Les 1: Welkom	1
Inleiding.....	1
De uitspraak.....	1
Klemtoon.....	2
Dubbele medeklinkers.....	3
Oefeningen.....	3
Les 2	5
Woordenschat.....	5
Het zelfstandige naamwoord (El sustantivo).....	5
Het lidwoord (El artículo).....	6
Oefeningen.....	8
Les 3	10
Woordenschat.....	10
Het werkwoord ser (zijn).....	10
Persoonlijke voornaamwoorden als Onderwerp.....	11
Vraagwoorden Qué en Quién.....	12
Het voorzetsel de.....	12
Oefeningen.....	13
Les 4	15
Woordenschat.....	15
Het bijvoeglijke naamwoord (El adjetivo).....	15
De werkwoorden ser en estar (zijn).....	17
Het voorzetsel en.....	18
Oefeningen.....	18
Les 5	20
Woordenschat.....	20
De tegenwoordige tijd (el presente de indicativo).....	20
Aanwijzende voornaamwoorden.....	21
Het onregelmatige werkwoord ir.....	22
Oefeningen.....	23
Les 6	26
Woordenschat.....	26
Licht onregelmatige werkwoorden.....	26
Het wederkerend werkwoord.....	27
Het werk woord hacer (doen, maken).....	28
Er is, er zijn: hay.....	28
Oefeningen.....	29
Les 7	31
Woordenschat.....	31
Plaats van het bijvoeglijke naamwoord.....	31
Vergelijken.....	32
Het werkwoord tener.....	33

Oefeningen.....	33
Les 8: Herhaling	36
Woordenschat.....	36
Oefeningen.....	36
Les 9	40
Woordenschat.....	40
Tellen.....	40
Rangtelwoorden.....	41
Oefeningen.....	42
Les 10.....	44
Woordenschat.....	44
Persoonlijk voornaamwoord als lijdend voorwerp.....	44
Bezittelijk voornaamwoord	45
Oefeningen.....	47
Les 11.....	49
Woordenschat.....	49
Het voorzetsel a.....	49
De voorzetsels para en por	50
Werkwoorden met een onregelmatige 1e persoon in presente.....	51
Een aantal onregelmatige werkwoorden in de presente	52
Oefeningen.....	52
Les 12.....	54
Woordenschat.....	54
Inleiding pretérito indefinido.....	54
Hoe vorm je de pretérito indefinido?.....	55
Wanneer gebruik je de pretérito indefinido?.....	55
Onregelmatige werkwoorden in de indefinido.....	56
Oefeningen.....	57
Les 13.....	59
Woordenschat.....	59
De klok.....	59
Weekdagen, maanden en seizoenen.....	60
Oefeningen.....	61
Les 14.....	63
Woordenschat.....	63
De pretérito imperfecto	63
De pretérito perfecto.....	65
Oefeningen.....	66
les 15.....	69
Woordenschat.....	69
De pretérito pluscuamperfecto.....	69
Oefeningen.....	70
Les 16: Herhaling.....	73
Woordenschat.....	73

Oefeningen.....	74
Les 17.....	77
Woordenschat.....	77
Het betrekkelijk voornaamwoord que.....	77
Het betrekkelijk voornaamwoord quien.....	78
Het onbepaald voornaamwoord.....	78
Het bijwoord.....	79
Oefeningen.....	81
Les 18.....	84
Woordenschat.....	84
Tegenwoordige tijd van de subjuntivo El presente de subjuntivo.....	84
Oefeningen.....	87
Les 19.....	90
Woordenschat.....	90
De onvoltooid verleden tijd van de subjuntivo El imperfecto de subjuntivo.....	90
De voltooid verleden tijd van de subjuntivo El pluscuamperfecto de subjuntivo.....	91
Oefeningen.....	92
Les 20.....	95
Woordenschat.....	95
De toekomstige tijd El futuro.....	95
De toekomstige tijd El futuro perfecto.....	96
Oefeningen.....	97
Les 21.....	100
Woordenschat.....	100
Voorwaardelijke wijs Condicional.....	100
Voorwaardelijke wijs Condicional perfecto.....	101
Oefeningen.....	102
Les 22.....	104
Woordenschat.....	104
Niet-persoonvormen van het werkwoord: Infinitivo.....	104
Wederkerende werkwoord als infinitief.....	106
Oefeningen.....	107
Les 23.....	109
Woordenschat.....	109
Niet-persoonvormen van het werkwoord: Participio en Gerundio.....	109
Oefeningen.....	111
Les 24: Herhaling.....	113
Woordenschat.....	113
Oefeningen.....	113
Les 25.....	116
Woordenschat.....	116
De lijdende vorm la voz pasiva y la voz activa.....	116
la voz pasiva.....	116
la voz activa.....	117

Zinsbouw.....	117
Oefeningen.....	118
Les 26.....	121
Woordenschat.....	121
Inleiding les 26 en verder	121
Así es la nueva casa de Guillermo y Máxima de Holanda en el sur de Grecia.....	122
Oefeningen.....	122
Les 27.....	125
Woordenschat.....	125
Inleiding.....	125
Silken Puerta América Madrid	125
Oefeningen.....	126
Les 28.....	129
Woordenschat.....	129
Amy Winehouse deja una herencia de 3,5 millones de euros	129
Oefeningen.....	130
Les 29.....	132
Woordenschat.....	132
Javier Bardem emula el estilo de Matrix en el nuevo banner promocional de “Skyfall”	132
Oefeningen.....	133
Les 30.....	135
Woordenschat.....	135
Regresan los evacuados de La Gomera pese al incendio sin control.....	135
Oefeningen.....	136
Antwoorden op de oefeningen.....	139

Les 1: Welkom

Inleiding

De Spaanse taal is de tweede meest gesproken taal ter wereld. Voor ruim 300 miljoen mensen is Spaans de moedertaal en voor ruim 150 miljoen mensen is het de tweede taal. Van oorsprong werd Spaans slechts gesproken in het land Spanje, maar door de ontdekking van Noord- en Zuid-Amerika door o.a. Christoffel Columbus kent het Spaans inmiddels veel sprekers buiten Spanje.

Het Spaans stamt af van het Latijn, de taal van de Romeinen. Door de invloed van andere talen zoals het Arabisch heeft de taal zich verder ontwikkeld. Zo zijn bijvoorbeeld de Latijnse naamvallen er tegenwoordig niet meer in terug te vinden. De eerste teksten in het Spaans vinden we zo rond de 9e eeuw, en het eerste woordenboek werd geschreven in 1492, het jaar dat Christoffel Columbus vertrok naar Amerika.

Tegenwoordig zijn in Spanje zelf naast het Spaans veel andere talen te vinden. Denk hierbij aan het Baskisch, het Catalaans en het Galicisch. Het oorspronkelijke Spaans noemt men in Spanje 'Castiliaans', of te wel **Castellano**. Deze basiscursus staat in het teken van het leren van dit Spaans.

De uitspraak

De uitspraak van een taal leren uit een boek is natuurlijk bijna ondoenlijk. Op de website die bij dit boek hoort: www.lesexpres.nl/spaans kun je op elk Spaans woord klikken om de uitspraak te horen. Dit betreft ook alle woorden en zinnen die in dit boek worden genoemd. Ik beveel dat van harte aan. Ondertussen doen we hier in het boek een poging om de uitspraak op papier uit te leggen.

We beperken ons tot het Spaans dat in Spanje wordt gesproken. De spelling en de uitspraak zijn niet echt moeilijk. Elke klank komt overeen met een letter of een combinatie van letters. Als je de regels eenmaal weet, dan kan je ook woorden die je niet kent, goed uitspreken en opschrijven.

De uitspraak van het Spaans wijkt in de volgende gevallen af van het Nederlands:

Medeklinkers

- De **b** en de **v**, worden hetzelfde uitgesproken; Aan het begin van een woord of na een m of n als een b. In alle andere gevallen als een w. Voorbeeld: **ventana** "raam", **cabeza** "hoofd"
- De **c** kan op twee verschillende manieren worden uitgesproken: Voor een 'e' of 'i' als de 'th' in het Engelse thing. Voorbeeld: **cerveza** "bier", maar voor een 'a', 'o', 'u' of medeklinker als een k. Voorbeeld: **casa** "huis"
- Bij een dubbele c, **cc**, wordt de eerste c uitgesproken als 'k', en de tweede c als de engelse 'th'. Bijvoorbeeld: **la dirección** "de richting"
- De **ch** wordt uitgesproken als in het Engels, dus als tsj. Voorbeeld: **hecho** "gemaakt", "gedaan"
- De **j** wordt uitgesproken als een 'ch' (harde g klank). Voorbeeld: **Juan** "Jan"

- De **g** wordt voor een 'e' of 'i' uitgesproken als de 'ch' (harde g klank). Voorbeeld: **gente** "mensen"
- De **g** wordt, als hij niet voor 'e' of 'i' staat, uitgesproken als in het Engelse "good". Voorbeeld: **ganar** "winnen", "verdienen"
- De combinatie **gu** wordt voor een 'e' of 'i' uitgesproken als de g in het Engelse good of het Franse "garçon"
- De combinatie **gu** wordt als deze voor een andere klinker dan 'e' of 'i' staat, uitgesproken als de g in het Engelse "good" of het Franse "garçon" met een 'w' klank er achteraan
- De **g** voor een 'ü' vormt een uitzondering op bovenstaande regel. Deze wordt als de g als in het Engelse "good" uitgesproken, met een 'w' er meteen achter. Komt alleen voor in combinaties **güe** en **güi**. Voorbeeld: **desagüe** "afwatering"
- De lettercombinatie **ll** wordt uitgesproken als 'lj'. Voorbeeld: **calle** "straat"
- De **y** wordt uitgesproken als de 'j', Voorbeeld: **yo** "ik" en **soy** "ik ben". De losse y (het Nederlandse woord "en") spreek je uit als 'ie'.
- De **ñ** wordt uitgesproken door tegelijkertijd een n en een j uit te spreken. Voorbeeld: **mañana** "morgen"
- De combinatie **rr** wordt uitgesproken als een rollende 'r'. Voorbeeld: **perro** "hond"
- De **r** wordt aan het begin van een woord wordt uitgesproken als de rr hierboven. Anders zoals in het Nederlands.
- De **h** wordt niet uitgesproken, net als in het Frans en Italiaans. Voorbeeld: **hotel** "hotel", **prohibido** "verboden"
- De **d** wordt normaal gesproken uitgesproken als in het Nederlands. Aan het eind van het woord kan hij echter wegvallen.
- De **z** wordt uitgesproken als de 'th' in het Engelse thing. Voorbeeld: **zapatero** "schoenmaker"

Klinkers

- De **u** wordt uitgesproken als de 'oe'.
- De **i** wordt uitgesproken als de 'ie'. Voorbeeld: **ilimitado** "onbegrensd"
- De **ie** wordt uitgesproken als de 'ie-è'. Eerst een ie, en daarna een è dus, in één lettergreep. Voorbeeld: **fiebre** "koorts"
- Klinkers worden nooit heel lang of heel kort uitgesproken, meer ertussenin.
- Meerdere klinkers na elkaar worden kort na elkaar uitgesproken. Zo wordt **au** uitgesproken als 'aoe' en **ui** als 'oei'. Het worden geen nieuwe klanken zoals het Nederlandse 'au'.
- Houd er rekening mee dat klinkers nooit wegvallen, zoals wel gebeurt in het Engels of het Frans.

Klemtoon

De ligging van de klemtoon is afhankelijk van de eindletter van een woord.

- Eindigt een woord op een klinker, **-n** of **-s**, dan ligt de klemtoon op de voorlaatste lettergreep, tenzij er maar een lettergreep is.
- Eindigt een woord op een medeklinker, behalve **-n** of **-s**, dan ligt de klemtoon op de laatste lettergreep.

In alle andere gevallen staat er een accentteken op de beklemtoonde klinker. Bijvoorbeeld: **lámpara** "lamp" en **Córdoba** (een plaats in Spanje).

Een combinatie van twee klinkers (waaronder een **i**, **u** of **y**) is een tweeklank en geldt voor de bepaling van de klemtoon als een enkele lettergreep. Soms is een accentteken nodig om een tweeklank te scheiden. Schrijf je **dia**, dan is dat een woord van één lettergreep, ongeveer met de uitspraak 'dja'. De combinatie ia vormt immers een tweeklank. Door een accentteken op de i te zetten, dus **día**, geef je aan dat de klemtoon op de **i** ligt: uitspraak 'die-a'. De tweeklank is nu geen tweeklank meer, het woord heeft twee lettergrepen en de klemtoon ligt op de voorlaatste lettergreep.

Een accentteken wordt soms ook gebruikt om homoniemen van elkaar te onderscheiden, bijvoorbeeld **como** "ik eet" en **¿Cómo?** "Wat?"

Dubbele medeklinkers

In het algemeen zijn er geen dubbele medeklinkers, bijvoorbeeld **oficina**, **interesante**. Uitzonderingen zijn 'll' en 'rr', die anders klinken dan 'l' en 'r', en 'cc' in woorden als **accidente** en **acción**, en 'nn', dat alleen voorkomt wanneer voorvoegsels die eindigen op -n geplaatst worden voor een woord dat begint met n- zoals in **connotación**.

Oefeningen

1.1. uitspraak 1

We doen een poging de uitspraak vanaf papier te leren. Zoek telkens welke Nederlandse klank de Spaanse klank het beste benadert en kies dan 1), 2) of 3).

1. de **b** in **la lavabo** (de wasbak) 1) **v**, 2) **p** of 3) **b**
2. de **l** in **la alimentación** (de voeding) 1) **lj**, 2) **l** of 3) **v**
3. de **n** in **semana** (week) 1) **nj**, 2) **th** of 3) **n**
4. de **cc** in **la producción** (productie) 1) **s**, 2) **kth** of 3) **sj**
5. de **c** in **la alimentación** (de voeding) 1) **s**, 2) **sj** of 3) **th**
6. de **z** in **la pieza de arte** (het kunstvoorwerp) 1) **th**, 2) **s** of 3) **z**
7. de **c** in **conservar** (behouden) 1) **s**, 2) **th** of 3) **k**
8. de **c** in **el bocadillo** (het broodje) 1) **s**, 2) **k** of 3) **sj**
9. de **ñ** in **la compañía** (het gezelschap) 1) **nj**, 2) **n** of 3) **th**
10. de **ch** in **muchísimo** (zeer veel) 1) **tsj**, 2) **s** of 3) **sj**

11. de **v** in **la visita** (het bezoek) 1) **f**, 2) **b** of 3) **vj**
12. de **ll** in **la llegada** (de aankomst) 1) **lj**, 2) **v** of 3) **l**
13. de **s** in **la sierra** (het gebergte) 1) **s**, 2) **sj** of 3) **z**

1.2. uitspraak 2

Wat is de uitspraak van ?

1. de **i** in **la pintura** (de schilderkunst) 1) **e**, 2) **oe** of 3) **ie**
2. de **g** in **gustar** (houden) 1) engelse **g**, 2) engelse **gw** of 3) **ch**
3. de **g** in **la guía** (de gids) 1) engelse **g**, 2) **cw** of 3) engelse **gw**
4. de **i** in **la tortilla** (maïspannenkoek) 1) **ie**, 2) **oe** of 3) **e**
5. de **g** in **el estómago** (de maag) 1) engelse **gw**, 2) **ch** of 3) engelse **g**
6. de **g** in **averiguar** (achterhalen) 1) **ch**, 2) engelse **g** of 3) engelse **gw**
7. de **j** in **justo** (precies) 1) engelse **g**, 2) **ch** of 3) engelse **gw**
8. de **g** in **los juguetes** (speelgoed) 1) engelse **g**, 2) engelse **gw** of 3) **ch**
9. de **g** in **antiguo** (oud) 1) **ch**, 2) engelse **gw** of 3) engelse **g**
10. de **u** in **apuntar** (noteren) 1) **oe**, 2) **ie** of 3) **e**
11. de **g** in **recoger** (verzamelen) 1) engelse **g**, 2) engelse **gw** of 3) **ch**
12. de **g** in **alguien** (iemand) 1) engelse **gw**, 2) **ch** of 3) engelse **g**

Les 2

Woordenschat

hola	hallo	un amigo	een vriend	estudiar	studeren
buenos días	goedendag	¿qué tal?	hoe gaat het ermee?	un hotel	een hotel
perdone	excuseer	soy de...	ik kom uit...	el mecánico	de monteur
adiós	tot ziens	¿no?	nietwaar?	el libro	het boek
el señor	de meneer	yo	ik	el centro	het centrum
sí	ja	yo	ik	la mujer	de vrouw
buenos días	goedemorgen	mucho	veel	español	Spaans
bienvenido a	welkom in ...	su	uw	el profesor	de leraar
¿quién es usted?	wie bent u ?	muy bien	zeer goed	la directora	de directrice
bueno	goed	tú	jij	la fiesta	het feest
la señora	de mevrouw	ser de	komen uit	el estudiante	de student
buenas tardes	goedemiddag	y	en	también	ook
encantado	aangenaam	¿quién?	wie?	la secretaria	de secreta- resse
soy ...	ik ben ...	la hija	de dochter	el banco	de bank
bien	goed	¿de dónde eres?	waar kom je vandaan ?	el pueblo	het dorp
el chico	de jongen	eres	jij bent	no	nee
buenas noches	goedenavond	Holanda	Nederland	la estudiante	de studente
perdone	pardon	de	van	en	in
¿cómo?	wat zegt u?	una amiga	een vriendin	el director	de directeur
usted	u	el hijo	de zoon	la recepcio- nista	de receptio- niste
la chica	het meisje	¿dónde trabajas?	waar werk je ?	la ciudad	de stad
mucho gusto	aangenaam	seguro que	zeker dat		
		el hombre	de man		

Het zelfstandige naamwoord (El sustantivo)

Een zelfstandig naamwoord is de naam van een ding, persoon, gevoel, begrip, et cetera. Meestal staat er een lidwoord (de, het, een..) voor, of je kunt die ervoor denken. Er zijn twee soorten zelfstandige naamwoorden:

- De 'gewone' zelfstandige naamwoorden (soortnamen) - Je kunt 'gewone' zelfstandige naamwoorden herkennen doordat a) ze een enkelvoud en een meervoud hebben "boom", "bomen" b) je er een verkleinwoord van kunt maken "huis", "huisje" en c) je er de, het of een voor kunt zetten "auto", "de auto".
- De eigennamen - Dit zijn de namen van mensen, dieren en dingen. Je kunt ze herkennen doordat a) eigennamen altijd met een hoofdletter geschreven worden

"Jan", "Piet" en b) je eigennamen kunt vervangen door 'gewone' zelfstandige naamwoorden.

In de volgende voorbeelden zijn de zelfstandige naamwoorden vet gedrukt: "**Jan** heeft twee **maanden** aan zijn **huis** gewerkt." en "**Mevrouw de Vries** doet haar **boodschappen** altijd bij de **Action**".

In het Spaans zijn zelfstandige naamwoorden dan wel mannelijk, dan wel vrouwelijk. Dit noemen we **masculino** (mannelijk) en **femenino** (vrouwelijk). Dit bepaalt ook welk lidwoord er eventueel voor een zelfstandig naamwoord komt te staan. Een voorbeeld van een mannelijk woord in combinatie met lidwoord is **el libro** "het boek". Een vrouwelijk voorbeeld is **la fiesta** "het feest".

Er zijn wel wat regels te bedenken waarmee je kunt herkennen of een woord mannelijk of vrouwelijk is, maar er zijn ook veel uitzonderingen op die regels. Er zit niets anders op dan bij alle zelfstandige naamwoorden die je leert, ook meteen het geslacht (mannelijk of vrouwelijk) te leren. Moet je dan toch een gok wagen, beroep je dan op deze regels:

- Eindigend op **-o, -ma, -l, -n, -r, -s, -z, -á**: meestal mannelijk
- Eindigend op **-a, -dad, -tad, -tud, -ión, -ez, -umbre**: meestal vrouwelijk

In het Spaans maak je het meervoud door **-s** of **-es** achter het zelfstandig naamwoord te plakken, **-s** komt achter klinkers, **-es** komt achter medeklinkers. Het meervoud van **libro** "boek" is dus **libros** "boeken" en van **mujer** "vrouw" is dus **mujeres**. Ook hierbij zijn de nodige aanvullende regels en uitzonderingen te bedenken. De belangrijkste aanvullende regels zijn:

- Zelfstandig naamwoord eindigend op beklemtoonde í: uitgang **-es**
- Zelfstandig naamwoord eindigend op beklemtoonde á: uitgang **-s**

Accenten die klemtoon aangeven (zie les 1) kunnen als een woord wordt vervoegd, zoals het geval is bij het vormen van meervoud, verdwijnen of ontstaan. Voorbeeld: **camión** "vrachtauto" wordt **camiones** "vrachtauto's".

Ook kunnen door de vervoeging in het algemeen combinaties van letters ontstaan die niet kunnen voorkomen, waardoor er een zgn. spellingsverandering (**cambios ortográficos**) moet plaatsvinden. Voorbeeld: Omdat je in het Spaans geen *z* vóór een *e* of *i* kunt hebben, moeten de woorden eindigend op **-z** worden aangepast. **juez** wordt bijvoorbeeld **jueces**. De uitspraak blijft dan hetzelfde. We zullen later uitgebreid ingaan op de **cambios ortográficos**.

Het lidwoord (El artículo)

In het Nederlands zijn er drie lidwoorden: "de", "het" en "een". Het lidwoord hoort bij een zelfstandig naamwoord en duidt de bepaaldheid hiervan aan. Een bepaald lidwoord duidt aan, dat een bepaald iets wordt bedoeld. Als het gaat over een stoel, dan wordt met "de" stoel niet zomaar een willekeurige stoel bedoeld, maar een *bepaalde* stoel. Hetzelfde geldt voor "het" paard, "de" school, "de" kinderen en "het" boek. Met het onbepaalde lidwoord

“een” wordt aangeduid dat men bijvoorbeeld niet over een bepaalde stoel spreekt, maar over een willekeurige, *onbepaalde* stoel.

Het bepaalde lidwoord

Er zijn twee factoren die bepalen welk bepaald lidwoord je voor een zelfstandig naamwoord plaatst. Dat zijn 1) *het geslacht*: is het zelfstandig naamwoord mannelijk of vrouwelijk? en 2) *het getal*: Is het zelfstandig naamwoord enkelvoud of meervoud?

Bepaald lidwoord	Enkelvoud	Meervoud
Mannelijk	el libro	los libros
Vrouwelijk	la fiesta	las fiestas

Voor vrouwelijke zelfstandige naamwoorden die beginnen met **á**, **a** of **ha**, waarbij de klemtoon op de eerste lettergreep ligt, gebruik je **el** in plaats van **la**, zonder dat dit verder iets aan het geslacht van het woord verandert. Bijvoorbeeld: Hoewel **águila** "arend" een vrouwelijk woord is, zeggen we **el águila**. Hetzelfde geldt voor **el hambre** "de honger". Bij namen van personen of plaatsen is dit echter niet het geval, zoals in **La Haya** "Den Haag".

Het woordje **Lo** vertaal je in het Nederlands met "het". In die zin lijkt het dus op een bepaald lidwoord. Dat is het echter niet. Je gebruikt het niet voor zelfstandige naamwoorden, maar wel voor bijvoeglijke naamwoorden, bijwoorden, bezittelijke voornaamwoorden, et cetera, wanneer die zelfstandig worden gebruikt. Bijvoorbeeld:

- **Lo mejor es que me voy a casa.** "Het is het beste dat ik naar huis ga."
- **Lo normal es dormir de noche.** "Het is normaal om 's nachts te slapen."

Het onbepaalde lidwoord

Voor het onbepaalde lidwoord zijn ook weer het geslacht (mannelijk of vrouwelijk) en het getal (meervoud of enkelvoud) van belang. Het gebruik van de meervoud vorm (**unos**, **unas**) is vrij ingewikkeld. We zullen dit onderwerp pas in verdere lessen behandelen.

Onbepaald lidwoord	Enkelvoud	Meervoud
Mannelijk	un libro	unos libros
Vrouwelijk	una fiesta	unas fiestas

Ook hier geldt weer, voor vrouwelijke zelfstandige naamwoorden die beginnen met **á**, **a** of **ha**, waarbij de klemtoon op de eerste lettergreep ligt, gebruik je **un** in plaats van **una**. Voorbeeld. **un alma** "een ziel", **un arma** "een wapen", **un agua** "een water".

Oefeningen

2.1. el of la

vul in, **el** of **la**:

1. ... fiesta	11. ... hijo
2. ... pueblo	12. ... director
3. ... español	13. ... mujer
4. ... mañana	14. ... amiga
5. ... mecánico	15. ... ciudad
6. ... libro	16. ... hija
7. ... banco	17. ... directora
8. ... hotel	18. ... hombre
9. ... española	19. ... tarde
10. ... día	20. ... noche

2.2. zet in het meervoud

zet in het meervoud:

1. una amiga	9. la recepcionista
2. una	10. el día
3. la chica	11. bueno
4. la secretaria	12. el profesor
5. la señora	13. un
6. el hombre	14. el banco
7. la mujer	15. Español
8. el mecánico	

2.3. geef antwoord

Geef antwoord:

1. ¿De dónde eres? (Delft)
2. ¿Dónde trabajas? (in de bank)
3. ¿Quién es usted? (de directeur)
4. ¿Quién es? (een vriendin)
5. Buenas tardes.
6. ¿Seguro que usted es holandés? (sí)
7. ¿Qué tal? (goed)

2.4. verbeter de fout

Verbeter de fout:

1. la día
2. mucha gusto
3. Hans es mi amiga.
4. el dia
5. la receptionista
6. ¿Que?
7. mucho bien
8. ¿gué tal?
9. la fiésta
10. Tú es de Holanda.
11. el chico y el chica
12. una aula
13. ¿También eres estudiante?
14. el professor
15. Rinske es el directora.
16. ¿De donde trabajas?

2.5. vul het woord in

Vul in (kies uit: **de, es, a, que, de, y, qué, soy, es** en **eres**):

1. Esta ... la recepcionista.	6. Seguro ... eres mecánico.
2. Tú ... yo.	7. Yo ... recepcionista.
3. ¿Quién ... tú?	8. Soy ... amsterdam.
4. Bienvenido ... España.	9. ¿ ... dónde eres?
5. ¿ ... tal?	10. ¿Quién ... usted?

2.6. vertaal in het Spaans

Vertaal:

1. Jij bent receptioniste.	4. Ik ook.
2. Ik ben Nederlander.	5. Welkom in Spanje.
3. veel vrienden	6. Jij bent professor.

Les 14

Woordenschat

el tío	de oom	estar soltero	vrijgezel zijn	pecoso	sproeterig
corto	kort	llamarse	heten	largo	lang
mismo	zelf	el hermano	de broer	o	of
estar divorciado	gescheiden zijn	menor	jonger	la persona	de persoon
el bigote	de snor	la prima	de nicht	mayor	oud
el vestido	de jurk	adivinar	raden	el carácter	het karakter
rizado	gekruld	el metro	de meter	meticuloso	nauwgezet
la sonrisa	de glimlach	la cana	het witte haar	creer que	denken dat
los hijos	de kinderen	mucho	veel	el televisor	de televisie
rubio	blond	moreno	donker	trabajador	ijverig
verde	groen	hacer	vragen stellen	la vista	het uitzicht
el primo	de neef	preguntas		el cigarillo	de sigaret
estar casado	gehuwd zijn	delgado	slank	siempre	altijd
dorado	goudkleurig	nada de nada	helemaal niet	con vistas a	met uitzicht op
el mismo	dezelfde	gordo	dik	el puro	de sigaar
el pelo	het haar	las gafas	de bril	mejor	beste
la hermana	de zus	la pregunta	de vraag	el sillón	de fauteuil
		delgadísimo	zeer slank		

De pretérito imperfecto

inleiding

We richten ons weer even op de verleden tijd. Zoals gezegd in les 12, zijn er drie verschillende manieren om de verleden tijd te vormen. De eerste hebben we in les 12 behandeld. In deze les komen de twee anderen aan bod:

- **pretérito indefinido** (les 12) - "Ik schreef het boek."
- **pretérito imperfecto** (deze les) - "Ik was het boek aan het schrijven."
- **pretérito perfecto** (deze les) - "Ik heb het boek geschreven."

hoe vorm je de pretérito imperfecto?

Laten we eerst kijken hoe je de **imperfecto** vormt. Op zich is dat weer vrij recht toe recht aan, en het grote voordeel is dat er maar weinig uitzonderingen zijn. Eerst de regelmatige vervoeging:

pretérito imperfecto	-ar	-er	-ir
eerste persoon enkelvoud (ik)	habl <i>aba</i>	com <i>ía</i>	part <i>ía</i>
tweede persoon enkelvoud (jij)	habl <i>abas</i>	com <i>ías</i>	part <i>ías</i>
derde persoon enkelvoud (hij, zij, U)	habl <i>aba</i>	com <i>ía</i>	part <i>ía</i>
eerste persoon meervoud (wij)	habl <i>ábamos</i>	com <i>íamos</i>	part <i>íamos</i>
tweede persoon meervoud (jullie)	habl <i>abais</i>	com <i>íais</i>	part <i>íais</i>
derde persoon meervoud (zij, U)	habl <i>aban</i>	com <i>ían</i>	part <i>ían</i>

wanneer gebruik je de pretérito imperfecto?

1. Je gebruikt de **imperfecto** om repeterende handelingen in het verleden te beschrijven die een gewoonte waren. Bijvoorbeeld:

- **Los domingos tomaba el desayuno en un café.** "Elke zondag ontbijtte ik in een café."
- **Carlos leía muchos libros cuando era pequeño.** "Carlos las veel boeken toen hij jong was."

2. Je gebruikt de **imperfecto** om iets in het verleden te beschrijven, waarbij het niet van belang is wanneer de actie begint of eindigt. Het gaat meer om het 'aan de gang zijn' van de handeling dan om het begin en einde ervan.

- **Iba a España.** "Ik was naar Spanje aan het gaan."
- **Visitaba unos museos.** "Ik was musea aan het bezoeken."

3. Algemene beschrijving van hoe iets of iemand was in het verleden.

- **Mi profesor era mucho simpático.** "Mijn leraar was zeer sympatiek."
- **Hacía frío durante la noche.** "Het was koud gedurende de nacht."

4. Om te beschrijven dat iets in het verleden aan de gang was (beschreven in de **imperfecto**) toen het werd onderbroken door iets anders (beschreven in de **indefinido**). Vergelijk dit ook met les 12.

- **Vivía en España cuando le conocí.** "Ik woonde in Spanje toen ik hem leerde kennen."
- **Mientras todos hablaban, Ana miraba por la ventana.** "Terwijl iedereen sprak, keek Ana uit het raam."

onregelmatige werkwoorden in de indefinido

Bij de **imperfecto** zijn slechts drie werkwoorden onregelmatig. Dit zijn **ir** "gaan", **ver** "zien" en **ser** "zijn":

pretérito imperfecto	ir	ver	ser
eerste persoon enkelvoud (ik)	iba	veía	era
tweede persoon enkelvoud (jij)	ibas	veías	eras
derde persoon enkelvoud (hij, zij, U)	iba	veía	era
eerste persoon meervoud (wij)	íbamos	veíamos	éramos
tweede persoon meervoud (jullie)	ibais	veíais	erais
derde persoon meervoud (zij, U)	iban	veían	eran

De pretérito perfecto

inleiding

De **pretérito perfecto** is een tijd die je gebruikt om iets aan te duiden dat in het verleden bezig was en inmiddels is beëindigd. Het is een zogenaamde *samengestelde* tijd die je maakt met een hulpwerkwoord en een voltooid deelwoord.

hoe vorm je de perfecto?

De **perfecto** is qua vorming goed te vergelijken met de Nederlandse voltooid tegenwoordige tijd: "ik *heb gesproken*", "hij *hebt gewerkt*". Daarin is "hebben" het hulpwerkwoord en "gesproken" het voltooid deelwoord. De **pretérito perfecto** is vergelijkbaar. Deze maak je met het hulpwerkwoord **haber** (hebben) en een voltooid deelwoord. Het voltooid deelwoord heet in het Spaans **participio**.

pretérito perfecto	-ar	-er	-ir
eerste persoon enkelvoud (ik)	he habl ado	he com ido	he part ido
tweede persoon enkelvoud (jij)	has habl ado	has com ido	has part ido
derde persoon enkelvoud (hij, zij, U)	ha habl ado	ha com ido	ha part ido
eerste persoon meervoud (wij)	hemos habl ado	hemos com ido	hemos part ido
tweede persoon meervoud (jullie)	habéis habl ado	habéis com ido	habéis part ido
derde persoon meervoud (zij, U)	han habl ado	han com ido	han part ido

wanneer gebruik je de perfecto?

Je gebruikt de **perfecto** om handelingen en gebeurtenissen te beschrijven die in het verleden zijn begonnen en ook recent zijn geëindigd. De tijd wordt vaak gebruikt in combinatie met woorden als **hoy** "vandaag", **esta mañana** "vanmorgen", **este mes** "deze maand", **este fin de semana** "dit weekend", **desde** "sinds". Bijvoorbeeld:

- **Hoy he visitado mi hermano.** "Vandaag heb ik mijn broer bezocht."
- **Este mañana he ido a la playa.** "Ik ben vanmorgen naar het strand geweest."
- **Ha acostado al niño.** "Ze heeft het kind in bed gedaan."

onregelmatige werkwoorden in de perfecto

De volgende werkwoorden hebben een onregelmatig voltooid deelwoord (**participio**):

werkwoord		voltooid deelwoord	
abrir	openen	abierto	geopend
cubrir	bedekken	cubierto	bedekt
decir	zeggen	dicho	gezegd
escribir	schrijven	escrito	geschreven
hacer	maken	hecho	gemaakt
imprimir	drukken	impreso	gedrukt
morir	sterven	muerto	gestorven
poner	plaatsen	puesto	geplaatst
resolver	oplossen	resuelto	opgelost
romper	breken	roto	gebroken
ver	zien	visto	gezien
volver	terugkeren	vuelto	teruggekeerd

Oefeningen

14.1. werkwoorden vervoegen I

Vervoeg in de imperfecto:

1. Nosotros ... (comprar)
2. Ella ... (tener)
3. Nosotros ... (comer)
4. Tú ... (decir)
5. Vosotros ... (traer)
6. Vosotros ... (hablar)
7. El ... (dar)
8. El ... (hacer)
9. Yo ... (ir)
10. Ellos ... (ser)
11. Ellos ... (trabajar)
12. Yo ... (Venir)
13. Tú ... (estar)

14.2. werkwoorden vervoegen II

Vervoeg in de preterito perfecto:

1. Yo... (ir)
2. Tú... (volver)
3. Tú ... (hacer)
4. Yo ... (ser)
5. Tú ... (comprar)
6. Ella ... (dar)
7. Ella ... (ver)
8. Nosotros ... (estar)
9. Ellos... (venir)
10. Vosotros ... (hablar)
11. Vosotros ... (decir)
12. Nosotros ... (poner)
13. Tú ... (partir)

Les 28

Woordenschat

dejar en herencia	nalaten	provocar	veroorzaken	separado	gescheiden
el éxito	het succes	popular	populair	en memoria de	ter nagedachtenis van
el deducido	de aftrek	el testamento	het testament	caer en las garras de	aan iets / iemand overgeleverd zijn
la herencia	de erfenis	suponer	impliceren	el drogadicto	de drugs verslaafde
el beneficiario	de begunstigde	el cantante	de zanger	ayudar	helpen
obtener	verkrijgen	ir a parar a las manos de	in handen vallen van	la droga	de drug
la deuda	de schuld	la intérprete	de tolk	el fallecimiento	het sterven
el heredero	de erfgenaam	el impuesto	de belasting	destinar	bestemmen
la fortuna	het fortuin	la cantante	de zangeres	joven	jong
el disco compacto	de compact disc	el progenitor	de verwekker	superar	overwinnen
heredar	erven	alcanzar	bereiken		
la carrera profesional	de carrière	fallecer	sterven		
		la fundación	de stichting		
		caer	vallen		
		adicto	verslaafd		

Amy Winehouse deja una herencia de 3,5 millones de euros

Sus padres, Janis y Mitch, serán los beneficiarios de la fortuna.

Su carrera profesional fue muy corta, pero, aun así, el éxito obtenido con sus dos únicos discos, "Frank" y "Back to black", ha provocado que Amy Winehouse haya dejado una herencia que, deducidos las deudas y los impuestos, alcanza los 3,5 millones de euros.

La popular cantante británica, que falleció el pasado mes de julio a los 27 años de edad, no había hecho testamento, por lo que toda su fortuna irá a parar las manos de sus progenitores, Janis y Mitch, separados desde hace varios años. Es de suponer que Mitch Winehouse, padre de la intérprete de "Rehab", destinará parte de ese dinero a la fundación que creó en memoria de su hija para ayudar a otros jóvenes que, como ella, hayan caído en las garras de las drogas y quieran superarlo.

bron: Revista Pronto Nr. 2084 del 14/4/12

Oefeningen

28.1. beantwoord de vraag

Beantwoord de vraag: (let op aantal letters in het antwoord!)

1. ¿Cuántos años tenía Amy? (2,4)
2. ¿De qué nacionalidad era? (9)
3. ¿Quiénes serán los herederos de Amy? (3,6)
4. ¿En qué mes del año murió? (2,5)
5. ¿Cómo se llaman los padres de Amy? (5,1,5)
6. ¿Quién ha creado una fundación en memoria de Amy? (2,5)
7. ¿Era adicta a las drogas? (2)
8. ¿Cuánto dinero ha dejado en herencia? (3,8,2,5)
9. ¿Era Amy una actriz? (2,3,8)
10. ¿Siguen sus padres casados? (2,5,9)

28.2. werkwoorden

Werkwoorden:

1. Zet in de indefinido: Amy es cantante.
2. Zet in de indefinido: Ella tiene éxito.
3. Zet in de futuro: El dinero se destina a la fundación de su hija.
4. Zet in de indefinido: Su carrera profesional es muy corta.
5. Zet in de indefinido: Ella es popular.
6. Zet in de futuro: Sus padres heredan 3 millones de euros.
7. Zet in de indefinido: Amy tiene mucho éxito.
8. Zet in de futuro: Sus padres son los herederos.
9. Zet in de futuro: Ellos tienen que pagar impuestos.
10. Zet in de indefinido: No hace testamento.
11. Zet in de futuro: Sus discos son éxitos.
12. Zet in de futuro: El dinero ayuda a jóvenes adictos a las drogas.

Antwoorden op de oefeningen

1.1. uitspraak 1

1. 3	5. 3	9. 1
2. 2	6. 1	10. 1
3. 3	7. 3	11. 2
4. 2	8. 2	12. 1
		13. 1

1.2. uitspraak 2

1. 3	5. 3	9. 2
2. 1	6. 3	10. 1
3. 1	7. 2	11. 3
4. 1	8. 1	12. 3

2.1. el of la

1. la	8. el	15. la
2. el	9. la	16. la
3. el	10. el	17. la
4. la	11. el	18. el
5. el	12. el	19. la
6. el	13. la	20. la
7. el	14. la	

2.2. zet in het meervoud

1. unas amigas	9. las recepcionistas
2. unas	10. los días
3. las chicas	11. buenos
4. las secretarias	12. los profesores
5. las señoras	13. unos
6. los hombres	14. los bancos
7. las mujeres	15. Españoles
8. los mecánicos	

2.3. geef antwoord

1. Soy de Delft	5. Buenas tardes
2. En el banco	6. Sí, soy holandés
3. Soy el director	7. Bien
4. Es una amiga	

2.4. verbeter de fout

1. el día

2. mucho gusto
3. Hans es mi amigo
4. el día
5. la recepcionista
6. ¿Qué?
7. muy bien
8. ¿qué tal?
9. la fiesta
10. Tú eres de Holanda
11. el chico y la chica
12. un aula
13. ¿también eres estudiante?
14. el profesor
15. Rinske es la directora
16. ¿Dónde trabajas?

2.5. vul het woord in

1. es	4. a	7. soy
2. y	5. qué	8. de
3. eres	6. que	9. de
		10. es

2.6. vertaal in het Spaans

1. Eres recepcionista	4. Yo también
2. Soy holandés	5. Bienvenido a España
3. Muchos amigos	6. Eres profesor

3.1. het werkwoord ser

1. eres	8. es	15. es
2. son	9. sois	16. soy
3. es	10. sois	17. sois
4. es	11. somos	18. son
5. soy	12. son	19. somos
6. es	13. es	20. eres
7. son	14. somos	

3.2. vul het woord in

1. por	5. al	9. a
2. por	6. por	10. para
3. de	7. de	11. de
4. en	8. de	12. del